

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ με ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ

Γ' Σεπτεμβρίου 144, 112 51 Αθήνα, Τηλ: 210-6854035, e-mail: grammateiaspef@gmail.com, www.spef.gr

Αθήνα, 21/7/20

Προς:

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Πειραιώς 132, 118 54 Αθήνα

Υπ' όψη : Προέδρου Δρ. Αθανάσιου Δαγούμα

Κοινοποίηση:

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα

Υπ' όψη : Υπουργού κου Κωστή Χατζηδάκη

: Υφυπουργού κου Γεράσιμου Θωμά

: Γεν. Γραμμ. κας Αλεξάνδρας Σδούκου

ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ

Κάστορος 72, 185 45 Πειραιάς

Υπ' όψη : Προέδρου και Διευθ. Συμβούλου κου Ιωάννη Γιαρέντη

Θέμα : Παρατηρήσεις μας στα πλαίσια δημόσιας διαβούλευσης ΡΑΕ για γνωμοδότηση προς το ΥΠΕΝ αναφορικά με την έκδοση Υπουργικής Απόφασης για θέσπιση μηχανισμού παροχής εγγυήσεων από τους Προμηθευτές προς τον ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ σχετικά με τους πόρους υπέρ Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ (ΕΛΑΠΕ) που του αποδίδουν στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου 42, παρ. 2 του ν. 4643/2019 και της σχετικής εισήγησης του Διαχειριστή με αρ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-284685/2.7.2020.

Αξιότιμε κε Πρόεδρε

Καταρχήν και επ' ευκαιρία της παρούσας επιστολής επιτρέψτε μας να σας συγχαρούμε για τον διορισμό σας στην ηγεσία της ΡΑΕ και να σας ευχηθούμε μια γόνιμη και παραγωγική θητεία.

Στα πλαίσια της δημόσιας διαβούλευσης που διενεργεί η Αρχή σας, παρακαλούμε βρείτε παρακάτω τις παρατηρήσεις μας αναφορικά με την με αρ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-284685/2.7.2020 εισήγηση του ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ σχετικά με την θεσμοθέτηση και λειτουργία μηχανισμού παροχής εγγυήσεων από τους Προμηθευτές για τους πόρους που του αποδίδουν υπέρ του ΕΛΑΠΕ.

Ως γενικότερο σχόλιο, θεωρούμε μεν την πρωτοβουλία θετική και απολύτως επιβεβλημένη ήδη από χρόνια με βάση το ισχύον νομικό πλαίσιο, ωστόσο σε κρίσιμα σημεία της αρχιτεκτονικής της απαιτείται η τροποποίηση/συμπλήρωση της.

Σύμφωνα με το άρθρο 42, παρ.2 του ν. 4643/2019 που τροποποίησε παλαιότερη σχετική διάταξη του άρθρου 4, παρ. 10, του ν. 4585/2018, προβλέπεται πως: «Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε. καθορίζονται το είδος, το ύψος και ο τρόπος παροχής εγγυήσεων ή άλλης ισοδύναμης εξασφάλισης, από τους Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας και τους Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες προς τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., η μεθοδολογία καθορισμού του ύψους και της αναπροσαρμογής του, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα, ώστε να διασφαλίζεται η προσηκούσα εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., σε περίπτωση μη απόδοσης από τους Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας και τους Αυτοπρομηθευόμενους Πελάτες των αναφερόμενων στην παράγραφο 5 εσόδων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. προς τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.».

Οι ειδικότερες παρατηρήσεις μας εν προκειμένω έχουν ως εξής:

1. Η εισήγηση του ΔΑΠΕΕΠ σχετικά με τον εν θέματι μηχανισμό εγγυήσεων **δεν διασφαλίζει την προσήκουσα εν τέλει εκπλήρωση των υποχρεώσεων του** (δηλαδή προς τους συμβαλλόμενους μαζί του παραγωγούς ΑΠΕ) **σε περίπτωση μη απόδοσης από τους Προμηθευτές πόρων του ΕΛΑΠΕ** (λ.χ. ΕΤΜΕΑΡ), **όπως παραγγέλνει ο Νόμος**. Και τούτο διότι πρόκειται για μηχανισμό υπολογισμού εγγυήσεων αντιστρόφως ανάλογων προς το ύψος των πόρων υπέρ ΕΛΑΠΕ που αποδίδει ο κάθε Προμηθευτής και επιπλέον δεν περιλαμβάνονται διατάξεις μηχανισμού κατανομής μεταξύ των Προμηθευτών των εκάστοτε τυχόν αθεράπευτα ληξιπρόθεσμων ποσών από πλευράς κάποιου εξ' αυτών, ούτως ώστε να δύναται προσηκόντως να καλυφθούν οι υποχρεώσεις του ΔΑΠΕΕΠ σε περίπτωση μη απόδοσης πόρων ΕΛΑΠΕ, όπως ορίζει η νομοθετική διάταξη. Σε αντιδιαστολή, υπενθυμίζουμε πως για τα κονδύλια εντός ΗΕΠ υφίσταται ήδη από το 2013 αφενός πλήρης εξασφάλιση ανάκτησης των πόρων μέσω κατάλληλου μηχανισμού εγγυήσεων που καλύπτουν πλήρως τα ανοικτά υπόλοιπα κάθε συμμετέχοντα, αφετέρου δε πρόβλεψη κατανομής του όποιου εναπομείναντος καταλοίπου στους υπόλοιπους Προμηθευτές αν χρειαστεί.
2. Όπως είναι γνωστό ο ΕΛΑΠΕ έχει αρκετές φορές στο παρελθόν ταμειακά θιγεί από παρακράτηση πόρων του (ιδίως του ΕΤΜΕΑΡ) που έχουν μάλιστα εισπραχθεί από τους καταναλωτές. Την άνοιξη του 2017 επί παραδείγματι, το ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο του δεσπόζοντα Προμηθευτή σε ΕΤΜΕΑΡ προς τον ΕΛΑΠΕ ήταν περίπου διπλάσιο από το ποσό που αναλογούσε στην τότε δηλούμενη από αυτόν σωρευτική ανεισπραξιμότητα λογαριασμών του εκ μέρους των καταναλωτών. Χωρίς να υποτιμούμε τους κινδύνους αθέτησης υποχρεώσεων εκ μέρους νέων και μικρών Προμηθευτών, τον ΕΛΑΠΕ έχει ταμειακά κλονίσει περισσότερο ο δεσπόζων Προμηθευτής της αγοράς, παράγοντα για τον οποίο ο εισηγούμενος από τον ΔΑΠΕΕΠ μηχανισμός εκ της αρχιτεκτονικής του ελάχιστα δύναται να πράξει ώστε να διασφαλιστεί πως θα αποφευχθούν αντίστοιχα φαινόμενα και στο μέλλον.

Τώρα που το λογιστικό έλλειμμα στον ΕΛΑΠΕ δυστυχώς επανακάμπει, εξαιτίας αφενός της μείωσης του ΕΤΜΕΑΡ τον Αύγουστο του 2019 με την ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/76979/4917 κατά ~200 εκατ. ευρώ ετησίως και μάλιστα αναδρομικά από 1/1/19 ώστε να αποσβεστεί μέρος της αύξησης των τιμολογίων της ΔΕΗ και αφετέρου της ραγδαίας πτώσης της ΟΤΣ λόγω μείωσης της τιμής του φυσικού αερίου, της μείωσης της ζήτησης και της εξ' αυτής απότομης αύξησης της διείσδυσης των ανανεώσιμων και συνεπώς του Merit Order Effect που μεγεθύνει περαιτέρω τα κέρδη της Προμήθειας σε αναλογία 4 προς 1 συγκριτικά με τη μείωση εισροών που προκαλεί στον ΕΛΑΠΕ, η διασφάλιση του ταμειακού σκέλους του λογαριασμού καθίσταται κομβική. Όπως είναι άλλωστε γνωστό η υπερημερία που βιώνουν εν τέλει οι ΑΠΕ στις πληρωμές τους από τον ΔΑΠΕΕΠ αποτελεί άθροισμα του λογιστικού και ταμειακού ελλείμματος του λογαριασμού.

Αναλυτικότερα, ο εισηγούμενος μηχανισμός από τον ΔΑΠΕΕΠ εισάγει και προβλέπει πως:

α) Ο οριζόμενος **Συντελεστής Οικονομικού Κινδύνου** ($\Sigma\text{ΟΚ}_p$) εκάστου συμμετέχοντος ή ισοδύναμα κατηγορίας συμμετεχόντων μεταβάλλεται αντιστρόφως ανάλογα με το ύψος της συνολικής χρέωσης του για τους πόρους $TUC_{p,T}$ που οφείλει να αποδίδει υπέρ ΕΛΑΠΕ και επιπλέον η μέγιστη τιμή του $\Sigma\text{ΟΚ}_p$ δεν επιτρέπεται να υπερβεί την μονάδα.

β) Ο οριζόμενος **Συντελεστής Διάρκειας** εκάστου συμμετέχοντος $\Sigma\Delta_p$ μεταβάλλεται αντιστρόφως ανάλογα με την χρονική διάρκεια δραστηριοποίησης του Συμμετέχοντα στην Ελληνική Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας και επίσης η τιμή του δεν μπορεί να υπερβαίνει την μονάδα.

γ) Ο **Συντελεστής Χρηματοπιστωτικού Κινδύνου** ($\Sigma\text{ΧΠΚ}_p$) για έκαστο Συμμετέχοντα P ορίζεται στην εισήγηση ΔΑΠΕΕΠ ως το γινόμενο του $\Sigma\text{ΟΚ}_p$ και του $\Sigma\Delta_p$,

$$\Sigma\text{ΧΠΚ}_p = \Sigma\text{ΟΚ}_p \times \Sigma\Delta_p$$

γεγονός που συνεπάγεται πως **θα προκύπτει μαθηματικά ακόμη μικρότερος της μονάδας ή πλησιέστερος του μηδενός** απ' ότι ο κάθε ένας συντελεστής χωριστά (π.χ. $0.5 \times 0.7 = 0.35$). Ο $\Sigma\text{ΧΠΚ}_p$ ωστόσο **είναι αυτός που καθορίζει ποσοστιαία το ύψος εν τέλει της εγγύησης** που θα οφείλει να διατηρεί κάθε Προμηθευτής συγκριτικά με το ύψος των συνήθων ανοικτών μεσοσταθμικών οφειλών του για πόρους ΕΛΑΠΕ, σύμφωνα με τον τύπο στην εισήγηση του Διαχειριστή:

$$ΕΓΓ_p = \Sigma\text{ΧΠΚ}_p \times \Sigma_{\lambda}(\text{ΜΗΧΜΕ}_{\lambda,p} \times \text{ΝΜ}_{\text{m}})$$

Εκ των ανωτέρω αντιλαμβανόμαστε πως για το πλείστο των περιπτώσεων και ιδίως για τον δεσπόζοντα Προμηθευτή προαλείφονται εγγυήσεις συντριπτικά χαμηλότερες του ύψους των ποσών πόρων ΕΛΑΠΕ που διαχειρίζονται και οφείλουν να αποδίδουν, υπό το σκεπτικό πως όσο μεγαλύτερος είναι κάποιος Συμμετέχοντας τόσο δυσκολότερο είναι να καλύψει με εγγυήσεις πλήρως τα ποσά που οφείλει να αποδίξει. Εδώ ακριβώς, ωστόσο, εδράζεται και η έλλειψη συμπληρωματικού μηχανισμού κατανομής στους υπόλοιπους Προμηθευτές της τυχόν επισφάλειας εκάστου που δεν καλύπτεται από τις εγγυήσεις του, μηχανισμό που ζητούμε να συμπληρωθεί ούτως ώστε ο ΕΛΑΠΕ να μην χάνει πόρους και να μπορεί εν τέλει ο ΔΑΠΕΕΠ να ανταποκρίνεται προσηκόντως στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων του προς τους παραγωγούς όπως ορίζει το άρθρο 42, παρ. 2, του ν. 4685/2019 και όπως ισχύει ήδη από το 2013 για τα ποσά εντός ΗΕΠ. Άλλωστε το ΕΤΜΕΑΡ αποτελεί κι αυτό κόστος ρεύματος σύμφωνα και με την Απόφαση 3366/2015¹ της Ολομέλειας του ΣτΕ, ακριβώς δηλαδή όπως τα ποσά του ΗΕΠ.

Κατά δεύτερον διαπιστώνουμε πως στον εισηγούμενο μηχανισμό, λείπει συντελεστής προσαύξησης εγγυήσεων ΣΠ_p, υπό την έννοια της ποινής, για περιπτώσεις Προμηθευτών που συστηματικά καθυστερούν την απόδοση πόρων ΕΛΑΠΕ, οπότε αιτούμαστε να συμπεριληφθεί και τέτοιος συντελεστής που θα λαμβάνει τιμή μεγαλύτερη ή στην καλύτερη περίπτωση ίση της μονάδας για περιπτώσεις Προμηθευτών που δεν καθυστερούν τις πληρωμές τους προς τον ΕΛΑΠΕ. Οπότε ο τύπος για τον υπολογισμό του ΣΧΠΚ_p εισηγούμαστε να γίνει:

$$\Sigma\text{ΧΠΚ}_p = \Sigma\text{ΟΚ}_p \times \Sigma\Delta_p \times \Sigma\Pi_p$$

Παραμένουμε στην διάθεση σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση ή πληροφορία.

Για τον ΣΠΕΦ, με εκτίμηση

Δρ. Στέλιος Λουμάκης - Πρόεδρος
Γιώργος Σαμαράς – Γεν. Γραμματέας

¹ Η Απόφαση 3366/2015 του ΣτΕ ορίζει πως: «Η υποχρέωση προς καταβολή του Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αέριων Ρύπων συνδέεται με το κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, το οποίο τέλος συνιστά, ως εκ τούτου, τίμημα της αγοράς της ενέργειας αυτής, την οποία χρησιμοποιεί ο τελικός καταναλωτής. Οι λόγοι ακυρώσεως που αφορούν παραβίαση των άρθρων 78 παρ. 1 και 4 Συντ. είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι, ως στηριζόμενοι στην εσφαλμένη αντίληψη ότι το ΕΤΜΕΑΡ αποτελεί φόρο ή ανταποδοτικό τέλος, ενώ τούτο συνδέεται με το κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και συνιστά τίμημα της αγοράς της εν λόγω ενέργειας. Το ΕΤΜΕΑΡ δεν επιβάλλεται προς αντιστάθμιση της περιβαλλοντικής ρύπανσης που προκαλούν τα πρόσωπα στα οποία επιβάλλεται, αλλά προκειμένου να καλυφθεί το αυξημένο κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, σύμφωνα και με υποχρεώσεις που προκύπτουν από διεθνείς συμβάσεις».